

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз РЗ 2/2014
19.06.2014. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Зорана Таталовића, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић и Предрага Глигоријевића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Драганом Вуксановић, као записничарем, у кривичном предмету окр. Мирослава Ђанковића и др, због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. у вези члана 22. Кривичног закона Савезне Републике Југославије, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окр. Мирослава Ђанковића, адв. Р.Ј., браниоца окривљених Мирољуба Вујовића, Станка Вујановића и Наде Калабе, адв. М.П., браниоца окр. Ђорђа Шошића, адв. В.Б., браниоца окр. Предрага Милојевића, адв. С.К., браниоца окр. Саше Радака, адв. Д.М., браниоца окр. Милана Војновића, адв. М.В. и бранилаца окривљених Предрага Драговића и Милана Ланчужанина, адв. Ђ.К. и адв. П.М., поднетим против правоснажних пресуда Окружног суда у Београду Кв 4/06 од 12.03.2009. године и Апелационог суда у Београду Кж1По2 1/10 од 23.06.2010. године, у седници већа одржаној 19.06.2014. године, једногласно је донео

П Р Е С У Д У

УСВАЈАЈУ СЕ захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених Мирослава Ђанковића, Мирољуба Вујовића, Станка Вујановића, Наде Калабе, Ђорђа Шошића, Предрага Милојевића, Саше Радака, Милана Војновића, Предрага Драговића и Милана Ланчужанина, као основани, па се, у односу на ове окривљене, а у смислу одредбе члана 489. став 2. ЗКП, и у односу на окривљене Ивана Атанасијевића, Јовицу Перића и Горана Мугошу, УКИДА правоснажна пресуда Апелационог суда у Београду, Одељења за ратне злочине, Кж1По2 1/2010 од 14, 15, 16, 17, 18, 21. и 23.06.2010. године и то у делу којим је у погледу одлуке о казни преиначена пресуда Окружног суда у Београду, Веће за ратне злочине Кв. 4/06 од 12.03.2009. године као и у делу којим је потврђен осуђујући део те пресуде и предмет враћа Апелационом суду у Београду на поновно одлучивање о жалбама изјављеним у односу на осуђујући део првостепене пресуде.

УТВРЂУЈЕ СЕ да је правоснажном пресудом Апелационог суда у Београду, Одељења за ратне злочине Кж1По2 1/2010 од 14, 15, 16, 17, 18, 21. и 23.06.2010. године, у делу којим је потврђен ослобађајући део пресуде Окружног суда у Београду, Веће за ратне злочине Кв 4/06 од 12.03.2009. године, повређен закон – члан 485. став 1. тачка 3. ЗКП у вези члана 32. став 1. Устава Републике Србије.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Београду, Веће за ратне злочине Кв 4/06 од 12.03.2009. године, оглашени су кривим због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. у вези члана 22. КЗ СРЈ и осуђени и то: окривљени Миролуб Вујовић, Станко Вујановић, Иван Атанасијевић, Предраг Милојевић, Ђорђе Шошић, Мирослав Ђанковић и Саша Радак – на казне затвора у трајању од по 20 година, окр. Милан Војновић на казну затвора у трајању од 15 година, окр. Јовица Перић на казну затвора у трајању од 13 година, окр. Нада Калаба на казну затвора у трајању од 9 година, окр. Милан Ланчужанин на казну затвора у трајању од 6 година и окривљени Горан Мугоша и Предраг Драговић на казне затвора у трајању од по 5 година, у које казне им је урачунато време проведено у притвору, почев од дана лишења слободе па надаље.

Истом пресудом окривљени Марко Љубоја, Слободан Катић, Предраг Маџарац, Вујо Златар и Милорад Пејић ослобођени су од оптужбе за кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. у вези члана 22. КЗ СРЈ.

Одлучујући о жалбама изјављеним против првостепене пресуде, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, је пресудом Кж1По2 1/2010 од 14, 15, 16, 17, 18, 21. и 23.06.2010. године, уважањем жалби Тужиоца за ратне злочине, окр. Ивана Атанасијевића и његовог браниоца, преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о казни тако што је окр. Наду Калабу за кривично дело за које је првостепеном пресудом оглашена кривом осудио на казну затвора у трајању од 11 година, а окр. Ивана Атанасијевића на казну затвора у трајању од 15 година, док је жалбе Тужиоца за ратне злочине у преосталом делу као и жалбе осталих окривљених и њихових бранилаца одбио као неосноване и првостепену пресуду у непреиначеном делу потврдио.

Против наведених правноснажних пресуда, на основу члана 483. и 485. став 1. тачка 3. ЗКП, захтеве за заштиту законитости поднели су бранилац окр. Мирослава Ђанковића, адв. Р.Ј., бранилац окривљених Миролуба Вујовића, Станка Вујановића и Наде Калабе, адв. М.П., бранилац окр. Ђорђа Шошића, адв. В.Б., бранилац окр. Предрага Милојевића, адв. С.К., бранилац окр. Саше Радака, адв. Д.М., бранилац окр. Милана Војновића, адв. М.В. и браниоци окривљених Предрага Драговића и Милана Ланчужанина, адв. Ђ.К. и адв. П.М., сви због повреде права на непристрасно суђење као саставног дела права на правично суђење гарантовано чланом 32. став 1. Устава Републике Србије, што је утврђено одлуком Уставног суда Републике Србије Уж. бр. 4461/2010 од 30.01.2014. године, која је приложена уз захтеве, са предлогом да Врховни касациони суд укине другостепену пресуду и предмет врати Апелационом суду у Београду на поновно одлучивање.

Након што је примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа о којој, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоце окривљених, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета са захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених, па је нашао:

Захтеви за заштиту законитости су основани.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 3. ЗКП прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређено или ускраћено људско право и слобода окривљеног или другог учесника у поступку које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима, а то је утврђено одлуком Уставног суда или Европског суда за људска права.

Одлуком Уставног суда Уж 4461/2010 од 30.01.2014. године усвојена је уставна жалба Саше Радака против пресуде Апелационог суда у Београду Кж1По2 1/10 од 14, 15, 16, 17, 18, 21. и 23.06.2010. године и утврђено да је подносиоцу уставне жалбе повређено право на непристрасан суд као саставни део права на правично суђење, гарантовано чланом 32. став 1. Устава Републике Србије и наложено Апелационом суду у Београду да поново одлучи о жалби коју је подносилац уставне жалбе изјавио против пресуде Окружног суда у Београду, Веће за ратне злочине Кв 4/06 од 12.03.2009. године, а истовремено одређено да наведена одлука има правно дејство и према свим осталим лицима из предмета Кв 4/06 а која се налазе у истој правној ситуацији као и подносилац уставне жалбе.

Имајући у виду цитирану одредбу члана 485. став 1. тачка 3. ЗКП и наведену одлуку Уставног суда којом је утврђено да је подносиоцу уставне жалбе окр. Саша Радак повређено право на непристрасан суд као саставни део права на правично суђење, гарантовано чланом 32. став 1. Устава Републике Србије и истовремено одређено да та одлука има правно дејство и према свим осталим окривљенима из предмета Окружног суда у Београду Кв 4/06, Врховни касациони суд је захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљених Мирослава Ђанковића, Миролуба Вујовића, Станка Вујановића, Наде Калабе, Ђорђа Шошића, Предрага Милојевића, Саше Радака, Милана Војновића, Предрага Драговића и Милана Ланчужанина, усвојио као основане и у односу на ове окривљене, а у смислу одредбе члана 489. став 2. ЗКП и у односу на окривљене Ивана Атанасијевића, Јовицу Перића и Горана Мугошу, одлучио као у првом ставу изреке ове пресуде.

Повреда уставног права гарантованог чланом 32. став 1. Устава РС учињена је тиме што је већем које је донело другостепену пресуду Кж1По2 1/10 од 14, 15, 16, 17, 18, 21. и 23.06.2010. године председавао судија С.В. који је учествовао у првостепеном поступку у овом предмету, тако што је као в.д. председника суда одлучивао о захтевима за изузеће поступајућих судија и био члан ванпретресног већа које је донело одлуку о додељивању статуса сведоцима сарадницима, а уз то одлучивао и о продужењу притвора према свим окривљенима.

Имајући у виду природу одлука у чијем је доношењу учествовао судија С.В. у првостепеном поступку и њихов утицај на исход овог кривичног поступка у целини, Врховни касациони суд налази да, без обзира на неспорну чињеницу да је судија, у складу са својом функцијом и по закону, дужан да одржи поверење у своју независност и непристрасност, вишеструке процесне улоге поменутог судије у првостепеном поступку и његово учешће у доношењу другостепене одлуке и то у својству председника већа, могу изазвати сумњу у непристрасност судије, због чега је требало да се изузме од поступања у жалбеном поступку.

Стога је Врховни касациони суд укинуо другостепену пресуду у деловима и у односу на окривљене наведене у првом ставу изреке ове пресуде и предмет враћа Апелационом суду у Београду, који ће, након што поступи по примедбама из ове пресуде донети закониту одлуку о жалбама изјављеним у односу на осуђујући део првостепене пресуде.

Истовремено, Врховни касациони суд је у смислу члана 492. став 1. тачка 3. ЗКП утврдио да је пресудом Апелационог суда у Београду Кж1По2 1/2010 од 14, 15, 16, 17, 18, 21. и 23.06.2010. године и то делом којим је потврђен ослобађајући део пресуде Окружног суда у Београду Кв 4/06 од 12.03.2009. године повређен закон – члан 485. став 1. тачка 3. у вези члана 32. став 1. Устава Републике Србије, не дирајући у правноснажност тог дела пресуде.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредаба члана 492. став 1. тачка 1. и 3. у вези члана 485. став 1. тачка 3. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник

За Председника већа-судија

Драгана Вуксановић,с.р.

Зоран Таталовић,с.р.